

OBSAH

PŘEDMLUVA	6
ÚVODEM	7
1 OBEČNÁ ANATOMIE KLOUBU	16
Artikulující kosti	16
Kloubní chrupavka	17
Kloubní pouzdro	19
Kloubní vazy	20
Kolemkloubní svalstvo	21
Přídavná zařízení kloubní a šlachová	22
Cévní zásobení kloubu	23
Artikulující kosti	23
Vazivový aparát	23
Svalové úpony	24
Inervace kloubu	24
Literatura	25
2 PRENATÁLNÍ VÝVOJ KONČETIN A KLOUBŮ	26
Ontogenetický vývoj končetin	26
Embryonální fáze	27
Struktura a růst končetinového pupenu	27
Vývoj jednotlivých tkání a orgánů	28
Vývoj kloubů	29
Fetální fáze	31
Vyžívání jednotlivých systémů	33
Mechanismy vývoje a jejich řízení	34
Mechanismy vývoje	35
Klinické poznámky	36
Řízení a regulace vývojových pochodů	36
Látkové vlivy	36
Mechanické vlivy	36
Literatura	37
3 OSIFIKACE A RŮST KOSTÍ	38
Rozdělení kostí	38
Prenatální vývoj a osifikace	38
Anatomie růstových struktur dlouhé kosti	39
Epífýza	39
Apofýza	40
Fýza	40
Makroskopický tvar fýzy	41
Mikroskopická stavba fýzy	42
Bipolární fýza	43
Metafýza	44
Obvodové růstové struktury	44
Ranvierův osifikační žlábek	44
Lacroixův osifikační (perichondrální) prstenec	45
Periost a perichondrium	45
Endost	45
Architektonika sítě kolagenních vláken	45

Klinické poznámky	47
Růst kosti	47
Růst dlouhé kosti	47
Růst epifýzy	47
Růst dlouhé kosti do délky	48
Růst dlouhé kosti do šířky	49
Obvodový růst fýzy	50
Celkový přehled funkcí růstových struktur	50
Uzávěr fýzy dlouhých kostí	52
Harrisovy linie	53
Literatura	54
4 CÉVNÍ ZÁSOBENÍ DLOUHÉ KOSTI	55
Cévní zásobení epifýzy	55
Cévní zásobení fýzy	56
Cévní zásobení diafýzy	57
Přehled přívodných cévních systémů	57
Systém arteria et vena nutricia	57
Periostální cévy	58
Metafyzární cévy	59
Cévní zásobení kompakty diafýzy	59
Cévní zásobení kompakty prehaverské kosti	59
Cévní zásobení kompakty haverské kosti	61
Klinické poznámky	64
Literatura	64
5 VÝZNAM MECHANICKÝCH FAKTORŮ PRO VÝVOJ, RŮST A HOJENÍ KOSTI	65
Faktory ovládající vývoj pohybové soustavy	65
Účelnost stavby kosterní soustavy	65
Funkční adaptace	66
Wolffův transformační zákon	66
Význam mechanických sil pro vývoj vazů	66
Význam mechanických sil pro vývoj kloubní chrupavky	67
Řízení růstu dlouhé kosti do délky mechanickými vlivy	67
Síly ovládající růstovou ploténku	67
Reakce fýzy na mechanické zatížení	68
Charakter sil	68
Ovlivnění tempa a směru růstu fýzy po změně zatížení	69
Řízení apozice a resorpce kostní tkáně	70
Mechanismy funkční adaptace kosti	70
Osteoblasty	70
Osteoklasty	71
Procesy funkční adaptace kosti	72
Tvorba trubčovitě diafýzy	72
Modelace metafýzy	73
Laterální drift	73
Zakřivení kosti	74
Tvorba a přestavba spongiózy	74
Haverská remodelace	75
Úloha mechanických faktorů při hojení zlomenin	76
Hojení svalkem	77
Vývoj svalku	77
Mechanické faktory při vývoji svalku	78
Proliferace	78
Diferenciace	78

Femur	147
Internal structure of the proximal femur	149
Functional axes of the proximal femur	150
Ligamentous structures	151
Acetabular labrum	151
Articular capsule	152
Ligaments	152
Synovial membrane and retinacula	154
Periarticular muscles	156
Flexors	156
Extensors	157
Short external rotators	157
Adductors	157
Abductors	157
Prenatal development considerations	159
Postnatal skeletal development and growth	159
Acetabulum and pelvis	159
Acetabulum	160
Age related changes	163
Femur	163
Clinical considerations	166
Vascularity	167
General arterial pattern	167
Arterial network	167
Acetabulum	169
Proximal femur	169
Growth related vascularity changes	170
Vascularity in adults	172
Clinical considerations	172
Innervation	174
Nerve patterns	174
Articular capsule	176
Biomechanics	176
Kinematics	176
Statics and dynamics	176
References	178
10 KNEE	181
Articulating bones	181
Femur	181
Tibia	183
Patella	184
Ligamentous structures	185
Articular capsule	185
Ligaments	186
Cruciate ligaments	186
Capsular ligaments	188
Menisci	191
Meniscal ligaments	193
Periarticular muscles	194
Extensor apparatus	194
Flexors	195
Bursae	198
Prenatal development considerations	199

Postnatal skeletal development	200
Femur	201
Tibia	201
Patella	202
Vascularity	202
Arterial network	202
Bones	203
Ligamentous structures	204
Innervation	205
Nerve patterns	205
Articular capsule	206
Biomechanics	207
Flexion - extension	207
Rotation	208
Clinical considerations	208
References	208
11 ANKLE	211
Articulating bones	211
Tibia	211
Fibula	212
Talus	213
Ligamentous structures	213
Articular capsule	213
Ligaments of the tibiofibular mortise	214
Collateral ligaments	217
Periarticular muscles	218
Extensors	218
Peroneal muscles	219
Deep flexors	219
Superficial flexors	220
Prenatal development considerations	222
Postnatal skeletal development	223
Tibia a fibula	223
Talus	224
Vascularity	225
Arterial network	225
Articular capsule, tibia and fibula	226
Talus	226
Achilles tendon	227
Innervation	228
Nerve patterns	228
Articular capsule	228
Biomechanics	228
References	229
12 OVERVIEW OF RELEVANT MONOGRAPHS	231
13 SUMMARY	237
14 INDEX	246

Osifikace	79
Modelace a remodelace	79
Dynamická komprese svalku	79
Cévní vlivy při hojení svalku	80
Hojení přímé (primární, kontaktní)	80
Stress-shielding (protecting) fenomén	80
Hojení štěrbinové (primárně angiogenní osteogeneze)	80
Trakční osteogeneze	80
Literatura	81
6 RAMENNÍ KLOUB – ARTICULATIO HUMERI	83
Artikulující kosti	83
Scapula	83
Humerus	84
Korakoakromiální oblouk	85
Vazivový aparát	85
Labrum glenoidale	85
Kloubní pouzdro	86
Glenohumerální vazy	86
Povrchové a extrakapsulární vazy	88
Klinické poznámky	89
Kolemkloubní svaly	89
Poznámky k vývoji	93
Osifikace	93
Scapula	93
Humerus	94
Cévní zásobení	96
Průběh jednotlivých cév	96
Cévní zásobení artikulujících kostí	96
Cévní zásobení vazivových struktur	97
Nervové zásobení	98
Průběh jednotlivých nervů	98
Inervace kloubního pouzdra	99
Klinické poznámky	99
Biomechanika	99
Literatura	101
7 LOKETNÍ KLOUB – ARTICULATIO CUBITI	103
Artikulující kosti	103
Humerus	103
Radius	104
Ulna	105
Vazivový aparát	105
Kloubní pouzdro	105
Zesilující vazy	107
Kolemkloubní svaly	110
Popis jednotlivých svalů	110
Poznámky k vývoji	113
Osifikace	113
Humerus	113
Radius	114
Ulna	115
Cévní zásobení	116
Průběh jednotlivých cév	116
Cévní arkády	117

Cévní zásobení artikulujících kostí	117
Nervové zásobení	117
Průběh jednotlivých nervů	117
Inervace kloubního pouzdra	119
Biomechanika	119
Flexe - extenze	119
Pronace - supinace	119
Literatura	119
8 KLOUBY ZÁPĚSTÍ – ARTICULATIONES CARPI	121
Artikulující kosti	121
Popis jednotlivých kostí	121
Celkový tvar kloubních ploch	124
Vazivový aparát	125
Obecné poznámky	125
Vazy distálního radioulnárního kloubu	125
Triangulární fibrokartilaginózní komplex	125
Kapsulární vazy	127
Palmární radiokarpální vazy	127
Ulnokarpální vazy	127
Palmární mediokarpální vazy	128
Dorzální radiokarpální a mediokarpální vazy	129
Interoseální vazy	129
Interoseální vazy proximální karpální řady	129
Interoseální vazy distální karpální řady	130
Kloubní dutiny	130
Kolemloubní svaly	130
Palmární skupina	131
Dorzální skupina	131
Canalis carpi	133
Guyonův kanál	133
Foveola radialis	135
Poznámky k vývoji	135
Osifikace	136
Radius	136
Ulna	137
Karpální kosti	137
Cévní zásobení	137
Průběh jednotlivých cév	137
Popis cévních oblouků	137
Palmární cévní oblouky	138
Dorzální cévní oblouky	138
Cévní zásobení kostí karpu a TFC komplexu	138
Cévní zásobení jednotlivých kostí	139
Cévní zásobení TFC komplexu	140
Nervové zásobení	140
Průběh jednotlivých nervů	140
Inervace kloubního pouzdra	140
Biomechanika	140
Distální radioulnární kloub	141
Radiokarpální a mediokarpální kloub	141
Kinematika	141
Stabilita a přenos tlaku	143
Literatura	143

9 KYČELNÍ KLOUB - ARTICULATIO COXAE	146
Artikulační kosti	146
Acetabulum	146
Femur	147
Struktura proximálního konce femuru	149
Prostorová orientace proximálního konce femuru	150
Vazivový aparát	151
Komplex labrum acetabulare	151
Kloubní pouzdro	152
Vazy pouzdra	152
Membrana synovialis a retinakula	154
Kolekloubní svaly	156
Flexory	156
Extenzory	157
Krátké zevní rotátory	157
Adduktory	157
Abduktory	157
Poznámky k vývoji	159
Osifikace a růst po narození	159
Acetabulum a pánev	159
Acetabulum	160
Věkové změny	163
Femur	163
Klinické poznámky	166
Cévní zásobení	167
Obecné schéma cévního zásobení	167
Průběh jednotlivých cév	167
Cévní zásobení acetabula	169
Cévní zásobení proximálního femuru	169
Cévní zásobení během růstu	170
Cévní zásobení v dospělosti	172
Klinické poznámky	172
Nervové zásobení	174
Průběh jednotlivých nervů	174
Inervace kloubního pouzdra	176
Biomechanika	176
Kinematika	176
Statika a dynamika	176
Literatura	178
10 KOLENNÍ KLOUB - ARTICULATIO GENUS	181
Artikulační kosti	181
Femur	181
Tibia	183
Patella	184
Vazivový aparát	185
Kloubní pouzdro	185
Vazy	186
Zkřížené vazy	186
Kapsulární vazy	188
Menisky	191
Vazy menisků	193
Kolekloubní svaly	194
Extenzní aparát	194

Flexory	195
Burzy	198
Poznámky k vývoji	199
Osifikace	200
Femur	201
Tibia	201
Patella	202
Cévní zásobení	202
Průběh jednotlivých cév	202
Cévní zásobení jednotlivých kostí	203
Cévní zásobení vazivových struktur	204
Nervové zásobení	205
Průběh jednotlivých nervů	205
Inervace kloubního pouzdra	206
Biomechanika	207
Flexe - extenze	207
Rotace	208
Klinické poznámky	208
Literatura	208
11 HLEZENÍ KLOUB - ARTICULATIO TALOCRURALIS	211
Artikulující kosti	211
Tibia	211
Fibula	212
Talus	213
Vazivový aparát	213
Kloubní pouzdro	213
Vazy tibiofibulárního spojení	214
Systém postranních vazů	217
Kolemloubní svaly	218
Extenzory	218
Peroneální svaly	219
Hluboké flexory	219
Povrchové flexory	220
Poznámky k vývoji	222
Osifikace	223
Tibia a fibula	223
Talus	224
Cévní zásobení	225
Průběh jednotlivých cév	225
Cévní zásobení pouzdra, tibie a fibuly	226
Cévní zásobení talu	226
Cévní zásobení Achillovy šlachy	227
Nervové zásobení	228
Průběh jednotlivých nervů	228
Inervace kloubního pouzdra	228
Biomechanika	228
Literatura	229
12 PŘEHLED ZÁKLADNÍCH MONOGRAFIÍ	231
13 SUMMARY	237
14 REJSTŘÍK	246

CONTENTS

PREFACE	6
INTRODUCTION	7
1 GENERAL ANATOMY OF JOINTS	16
Articulating bones	16
Articular cartilage	17
Articular capsule	19
Ligamentous structures	20
Periarticular muscles	21
Accessory structures of joints and tendons	22
Vascularity	23
Bones	23
Ligaments	23
Muscle insertions	24
Innervation	24
References	25
2 PRENATAL DEVELOPMENT OF EXTREMITIES AND JOINTS	26
Ontogenesis	26
Embryonal period	27
Structure and growth of the limb bud	27
Development of tissues and organs	28
Development of joints	29
Foetal period	31
Maturation of organs	33
Mechanisms of development and their control	34
Mechanisms of development	35
Clinical considerations	36
Controlling mechanisms of the development	36
Humoral factors	36
Mechanical factors	36
References	37
3 OSSIFICATION AND BONE GROWTH	38
Classification of bones	38
Development and ossification of bones	38
Anatomy of growth structures of the long bone	39
Epiphysis	39
Apophysis	40
Physis	40
Macrostructure	41
Microstructure	42
Bipolar physis	43
Metaphysis	44
Circumferential growth structures	44
Ranvier's ossification groove	44
Lacroix's perichondral ring	45
Periosteum and perichondrium	45
Endosteum	45
Collagenous fibres architecture	45
Clinical considerations	47
Bone growth	47
Growth of the long bone	47

	Growth of the epiphysis	47
	Longitudinal bone growth	48
	Transversal bone growth	49
	Circumferential growth of the physis	50
	Overview of growth structures functions	50
	Physal closure	51
	Harris's lines	52
	References	54
4	VASCULARITY OF LONG BONES	55
	Epiphysis	55
	Physis	56
	Diaphysis	57
	Blood vessels systems	57
	System of nutrient artery and vein	57
	Periosteal vessels	58
	Metaphyseal vessels	59
	Compact bone of the diaphysis	59
	Primary compact bone	59
	Haversian bone	61
	Clinical considerations	64
	References	64
5	MECHANICAL FACTORS IN THE DEVELOPMENT, GROWTH AND HEALING OF THE BONE	65
	Factors controlling the development of the musculoskeletal apparatus	65
	Finality	65
	Functional adaptation	66
	The Wolff's Law of Bone Transformation	66
	Mechanical factors in the development of ligaments	66
	Mechanical factors in the development of the articular cartilage	67
	Mechanical factors controlling the longitudinal growth of long bones	67
	Forces controlling the physal growth	67
	Response of the physis to mechanical loading	68
	Controlling forces	68
	Growth rate and direction after load changes	69
	Control of the apposition and resorption of the bone tissue	70
	Mechanisms of the functional adaptation of bone	70
	Osteoblasts activation	70
	Osteoclasts activation	71
	Processes of the functional adaptation of bone	72
	Formation of the tubular diaphysis	72
	Modelling of the diaphysis	73
	Lateral drift	73
	Bone curvature	74
	Formation and modelling of cancellous bone	74
	Haversian remodelling	75
	Mechanical factors in bone healing	76
	Indirect (secondary or callus) healing	77
	Callus formation	77
	Mechanical factors in the callus formation	78
	Proliferation	78
	Differentiation	78
	Ossification	79
	Modelling and remodelling	79
	Dynamic compression in indirect bone healing	79

	Vascular factors in indirect bone healing	80
	Direct (primary, contact) healing	80
	Stress shielding phenomenon	80
	Gap (angiogenic) healing	80
	Distraction osteogenesis	80
	References	81
6	SHOULDER	83
	Articulating bones	83
	Scapula	83
	Humerus	84
	Coraco-acromial arch	85
	Ligamentous structures	85
	Glenoid labrum	85
	Articular capsule	86
	Glenohumeral ligaments	86
	Superficial and extracapsular ligaments	88
	Clinical considerations	89
	Periarticular muscles	89
	Prenatal development considerations	93
	Postnatal skeletal development	93
	Scapula	93
	Humerus	94
	Vascularity	96
	Arterial network	96
	Articulating bones	96
	Ligamentous structures	97
	Innervation	98
	Nerve patterns	98
	Articular capsule	99
	Clinical considerations	99
	Biomechanics	99
	References	101
7	ELBOW	103
	Articulating bones	103
	Humerus	103
	Radius	104
	Ulna	105
	Ligamentous structures	105
	Articular capsule	105
	Ligaments	107
	Periarticular muscles	110
	Description of individual muscles	110
	Prenatal development considerations	113
	Postnatal skeletal development	113
	Humerus	113
	Radius	114
	Ulna	115
	Vascularity	116
	Arterial network	116
	Arterial arcades	117
	Articulating bones	117
	Innervation	117
	Nerve patterns	117

Articular capsule	119
Biomechanics	119
Flexion - extension	119
Pronation - supination	119
References	119
8 WRIST	121
Articulating bones	121
Description of bones	121
Main articulations	124
Ligamentous structures	125
General considerations	125
Ligaments of the distal radioulnar joint	125
Triangular fibrocartilage complex	125
Capsular ligaments	127
Palmar radiocarpal ligaments	127
Ulnocarpal ligaments	127
Palmar mediocarpal ligaments	128
Dorsal radiocarpal and mediocarpal ligaments	129
Interosseous ligaments	129
Interosseous ligaments of the proximal carpal row	129
Interosseous ligaments distal carpal row	130
Synovial cavities	130
Periarticular muscles	130
Palmar muscles	131
Dorsal muscles	131
Carpal canal	133
Guyon's canal	133
Radialis fossa (snuffbox)	135
Prenatal development considerations	135
Postnatal Skeletal Development	136
Radius	136
Ulna	137
Carpal bones	137
Vascularity	137
Arterial network	137
Arterial arches	137
Palmar arterial arches	138
Dorsal arterial arches	138
Vascularity of carpal bones and TFC complex	138
Bones	139
TFC complex	140
Innervation	140
Nerve patterns	140
Articular capsule	140
Biomechanics	140
Distal radioulnar joint	141
Radiocarpal and mediocarpal joint	141
Kinematics	141
Stability and load transfer	143
References	143
9 HIP	146
Articulating bones	146
Acetabulum	146